HATÁROZATOK

A TANÁCS (EU) 2017/1789 HATÁROZATA

(2017. szeptember 25.)

a Görögországban fennálló túlzott hiányról szóló 2009/415/EK határozat hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 126. cikke (12) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

mivel:

(1) A Tanács 2009. április 27-én a Bizottság ajánlása alapján, az Európai Közösséget létrehozó szerződés 104. cikkének (6) bekezdése szerint a 2009/415/EK tanácsi határozattal ([1]) megállapította, hogy Görögországban túlzott hiány áll fenn. A Tanács megállapította, hogy a költségvetési hiány 2007-ben elérte a GDP 3,5 %-át, meghaladva ezzel a Szerződésben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, és úgy becsülte, hogy 2008-ban a GDP 3,6 %-át (az egyszeri intézkedések nélkül számítva – az egyszeri intézkedésekkel együtt a GDP 3,4 %-át) fogja kitenni. 2009 tekintetében arra számított, hogy a költségvetési hiány eléri a GDP 4,4 %-át (vagy az egyszeri intézkedésekkel együtt a GDP 3,7 %-át). A bruttó államadósság 2007-ben a GDP 94,8 %-át, 2008-ban 94,6 %-át tette ki, ez az arány jóval a Szerződés által a GDP 60 %-ában megállapított referenciaérték felett volt. A Bizottság szolgálatainak 2009. januári időközi előrejelzése azzal számolt, hogy a GDP-arányos államadósság tovább emelkedik, 2009-ben a GDP 96,3 %-ára, 2010-ben pedig 98,5 %-ára.

(2) A Tanács 2009. április 27-én a Bizottság ajánlása alapján, az EK-Szerződés 104. cikkének (7) bekezdése és az 1467/97/EK tanácsi rendelet ([2]), 3. cikkének (4) bekezdése szerint ajánlást intézett Görögországhoz azzal a céllal, hogy legkésőbb 2010-ig igazítsa ki a túlzott hiányt azáltal, hogy a költségvetési hiányt hiteles és fenntartható módon a GDP 3 %-a alá csökkenti. A Tanács a görög kormány számára az eredményes intézkedések megtételének határidejeként 2009. október 27-ét jelölte meg.

(3) A Tanács 2009. november 30-án az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 126. cikkének (8) bekezdésével összhangban megállapította, hogy Görögország nem tett eredményes intézkedéseket; ezért a Tanács 2010. február 16-án a Bizottság ajánlása alapján, az EUMSZ 126. cikkének (9) bekezdése szerint felszólította Görögországot, hogy tegyen intézkedéseket a túlzott hiány legkésőbb 2012-ig történő kiigazítása érdekében. A Tanács az eredményes intézkedések megtételének határidejeként 2010. május 15-ét jelölte meg.

(4) A görög kormány pénzügyi helyzetének rendkívül súlyos romlása miatt az eurót használó tagállamok 2010-ben Görögország kérésére úgy döntöttek, hogy a Nemzetközi Valutaalap által biztosított multilaterális segítségnyújtáshoz kapcsolódva stabilitási támogatást nyújtanak Görögországnak az euróövezet egésze pénzügyi stabilitásának védelme érdekében. 2012 márciusa óta az eurót használó tagállamok által biztosított támogatás formája az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszközből nyújtott kölcsön.

(5) A Tanács 2010. május 10-én az EUMSZ 126. cikkének (9) bekezdése és 136. cikke alapján elfogadta a 2010/320/EU határozatot ([3]), amelyben felszólította Görögországot a költségvetési felügyelet megerősítésére és elmélyítésére, valamint a túlzott hiány helyzetének orvoslásához szükségesnek ítélt mértékű, legkésőbb 2014-ig megvalósítandó hiánycsökkentésre irányuló intézkedések meghozatalára.

([1]) A Tanács 2009/415/EK határozata (2009. április 27.) a Görögországban fennálló túlzott hiányról (HL L 135., 2009.5.30., 21. o.).

([2]) A Tanács 1467/97/EK rendelete (1997. július 7.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról (HL L 209., 1997.8.2., 6. o.).

([3]) A Tanács 2010/320/EU határozata (2010. június 8.) Görögországnak a költségvetési felügyelet megerősítésére és elmélyítésére, valamint Görögországnak a túlzott hiány helyzetének orvoslásához szükségesnek ítélt mértékű hiánycsökkentésre irányuló intézkedések meghozatalára való felszólításáról (HL L 145., 2010.6.11., 6. o.).

(6) A 2010/320/EU határozat több alkalommal jelentős mértékben módosult. Az említett határozat 2011. július 12-én a 2011/734/EU tanácsi határozattal ([1]) került átdolgozásra. A 2011/734/EU határozat ezt követően 2011. november 8. és 2012. december között szintén több alkalommal jelentős mértékben módosításra került ([2]).

(7) Görögország 2015. július 8-án hároméves hitel formájában pénzügyi támogatást kért az Európai Stabilitási Mechanizmusból (ESM), és 2015. július 12-én elvi megállapodás született arról, hogy Görögország legfeljebb 86 000 millió EUR összegű hitelben részesül.

(8) A 472/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([3]) és különösen annak 7. cikke szerint ha valamely tagállam pénzügyi támogatást kér az Európai Stabilitási Mechanizmustól, makrogazdasági kiigazítási programot kell készítenie (a továbbiakban: a program), amelyet a Tanács hagy jóvá. E program azon reformok elfogadását hivatott biztosítani, amelyekre az államháztartás fenntarthatóbbá tétele és a szabályozási környezet javítása érdekében szükség van.

(9) A Tanács az (EU) 2015/1411 végrehajtási határozattal ([4]) hagyta jóvá a Görögország által kidolgozott programot. Az Európai Stabilitási Mechanizmus nevében eljáró Bizottság és a görög hatóságok 2015. augusztus 19-én aláírták a konkrét gazdaságpolitikai feltételekről szóló egyetértési megállapodást.

(10) A Tanács 2015. augusztus 19-én a Bizottság ajánlása alapján az EUMSZ 126. cikkének (9) bekezdése szerint elfogadta a 2015/1410/EU határozatot ([5]), amelyben felszólította Görögországot a túlzott hiány helyzetének orvoslásához szükségesnek ítélt mértékű, legkésőbb 2017-ig végrehajtandó hiánycsökkentésre irányuló intézkedések meghozatalára.

(11) A 472/2013/EU rendelet 10. cikke (2) bekezdésének a) pontjával összhangban Görögország mentesült a túlzotthiány-eljárásból fakadó külön jelentéstételi kötelezettség alól, és jelentését programja keretében nyújtotta be.

(12) 2016 júniusában Görögország sikeresen lezárta a program első felülvizsgálatát. 2017. június 15-én az eurócsoport üdvözölte a második görögországi felülvizsgálathoz tartozó előzetes intézkedések végrehajtását, amelyek lehetővé teszik a felülvizsgálat lezárását. Az eurócsoport 2016. május 24-i és 2017. június 15-i ülésén pontosabban meghatározták, szükség esetén milyen intézkedéseket hoznak a program sikeres lezárása után a görög adósság fenntarthatóságának biztosítására.

(13) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az EUMSZ-hez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló 12. jegyzőkönyv 4. cikkével összhangban a Bizottság biztosítja a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásához kapcsolódó adatokat. A jegyzőkönyv alkalmazásának részeként a 479/2009/EK tanácsi rendelet ([6]) 3. cikkével összhangban a tagállamok évente kétszer, konkrétan április 1-jéig és október 1-jéig kötelesek közölni a költségvetési hiányra, az államadósságra és más kapcsolódó változókra vonatkozó adatokat.

(14) A túlzott hiány fennállásáról szóló határozat hatályon kívül helyezéséről a Tanács a közölt adatok alapján határoz. Emellett a túlzott hiány helyzetének fennállásáról szóló határozat hatályon kívül helyezésére csak akkor kerülhet sor, ha a Bizottság előrejelzései szerint a hiány az előrejelzésnek megfelelő időtávon nem haladja meg a Szerződés által a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket ([7]).

([1]) A Tanács 2011/734/EU határozata (2011. július 12.) Görögországnak a költségvetési felügyelet megerősítésére és elmélyítésére, valamint Görögországnak a túlzott hiány helyzetének orvoslásához szükségesnek ítélt mértékű hiánycsökkentésre irányuló intézkedések meghozatalára való felszólításáról (HL L 296., 2011.11.15., 38. o.).

([2]) A 2011. november 8-i 2011/791/EU tanácsi határozattal, a Görögországnak a költségvetési felügyelet megerősítésére és elmélyítésére, valamint Görögországnak a túlzott hiány helyzetének orvoslásához szükségesnek ítélt mértékű hiánycsökkentésre irányuló intézkedések meghozatalára való felszólításáról szóló 2011/734/EU határozat módosításáról (HL L 320., 2011.12.3., 28. o.), a 2012. március 13-i 2012/211/EU tanácsi határozattal, a Görögországnak a költségvetési felügyelet megerősítésére és elmélyítésére, valamint Görögországnak a túlzott hiány helyzetének orvoslásához szükségesnek ítélt mértékű hiánycsökkentésre irányuló intézkedések meghozatalára való felszólításáról szóló 2011/734/EU határozat módosításáról (HL L 113., 2012.4.25., 8. o.) és a 2012. december 4-i 2013/6/EU tanácsi határozattal, a Görögországnak a költségvetési felügyelet megerősítésére és elmélyítésére, valamint Görögországnak a túlzott hiány helyzetének orvoslásához szükségesnek ítélt mértékű hiánycsökkentésre irányuló intézkedések meghozatalára való felszólításáról szóló 2011/734/EU határozat módosításáról (HL L 4., 2013.1.9., 40. o.).

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 472/2013/EU rendelete (2013. május 21.) a pénzügyi stabilitásuk tekintetében súlyos nehézségekkel küzdő vagy súlyos nehézségek által fenyegetett euroövezeti tagállamok gazdasági és költségvetési felügyeletének megerősítéséről (HL L 140., 2013.5.27., 1. o.).

([4]) A Tanács 2015/1411/EU végrehajtási határozata (2015. augusztus 19.) Görögország makrogazdasági kiigazítási programjának jóváhagyásáról (HL L 219., 2015.8.20., 12. o.). A 2015/1411/EU végrehajtási határozat újbóli közzétételre került valamennyi hivatalos nyelven a HL L 91., 2016.4.7., 27. o.. oldalán.

([5]) A Tanács 2015/1410/EU határozata (2015. augusztus 19.) Görögországnak a túlzott hiány helyzetének orvoslásához szükségesnek ítélt mértékű hiánycsökkentésre irányuló intézkedések meghozatalára való felszólításáról (HL L 219., 2015.8.20., 8. o.). A 2015/1410/EU határozat újbóli közzétételre került valamennyi hivatalos nyelven a HL L 91., 2016.4.7., 18. o.. oldalán.

([6]) A Tanács 479/2009/EK rendelete (2009. május 25.) az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról (HL L 145., 2009.6.10., 1. o.).

([7]) „A Stabilitási és Növekedési Paktum végrehajtásának részletes leírása, valamint iránymutatások a stabilitási programok és konvergenciaprogramok tartalmára és formájára vonatkozóan” című, a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság által 2017. május 15-én elfogadott útmutatóval összhangban. Lásd: http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9344-2017-INIT/en/pdf.

(15) Görögország 2017. áprilisi adatszolgáltatását követően a Bizottság (Eurostat) által a 479/2009/EK rendelet 14. cikkével összhangban rendelkezésre bocsátott adatok, a program első felülvizsgálata és a Bizottság 2017. tavaszi előrejelzése alapján az alábbi következtetések vonhatók le:

— 2009 óta, amikor a hiány a GDP mintegy 15,1 %-át kitevő értéken tetőzött, az államháztartás egyenlege egyenletesen javult, és a hiány 2015-ben a GDP 5,9 %-ára (az Eurostat által közölt, a pénzügyi szektorhoz kapcsolódó kormányzati beavatkozások nettó hatását leszámítva a GDP 3,2 %-ára [1])) csökkent, majd 2016-ban a GDP 0,7 %-ának megfelelő többletbe fordult. A hiánycsökkentést nagyjából azonos mértékben ösztönözte a kiadások visszafogása és az államháztartási bevételek konszolidációja.

— Figyelembe véve az első felülvizsgálat során elfogadott költségvetési csomagot, amely 2018-ban várhatóan a GDP 3 %-ának megfelelő eredménnyel jár, és a második felülvizsgálat során megállapított, a szociális szolidaritási jövedelem rendszerének országos bevezetésével összefüggő költségvetési hatások részbeni ellensúlyozását célzó intézkedéseket, a Bizottság 2017. tavaszi előrejelzése 2017-ben a GDP 1,2 %-át kitevő hiánnyal, 2018-ban pedig változatlan politikát feltételezve a GDP 0,6 %-át kitevő többlettel számol. A görög hatóságok által 2017 májusában, azaz a Bizottság 2017. tavaszi előrejelzésének határideje után elfogadott, 2018–2021 közötti középtávú költségvetési stratégiában felvázolt intézkedések várhatóan javítják a 2018. évi, illetve a középtávú költségvetési eredményt. Így a tervek szerint a hiány az előrejelzésnek megfelelő időtávon a Szerződésben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alatt marad.

— A nagy költségvetési hiányok, a csökkenő nominális GDP és a bankszektornak nyújtott pénzügyi támogatás miatt Görögország GDP-arányos államadóssága a 2012. évi jelentős adósságátalakítás ellenére a 2008. évi 109,4 %-ról [2]) 2016-ra 179,0 %-ra emelkedett. Ezen belül Görögország GDP-arányos államadóssága a 2015. évi 177,4 %-ról 2016-ban 179,0 %-ra emelkedett, mivel a 2016. évi költségvetési többletet részben a szükséges készpénztartalékok feltöltésére fordították. Az emelkedés a statisztikai szabályok alapján az államadósságba be nem számított hátralékok felszámolásához kötődő további pozitív SFA-tételekhez is kapcsolódott. A GDP-arányos államadósság a hátralékok felszámolásának folytatódásával 2017-ben várhatóan nagyjából változatlan marad, 2018-ban azonban a költségvetési többletnek és a kedvező konjunkturális körülményeknek betudhatóan a GDP 174,6 %-ra csökken.

(16) A Bizottság (Eurostat) által 2017 áprilisában közzétett 2016. évi görögországi költségvetési eredmény, valamint a Bizottság 2017. tavaszi előrejelzése alapján Görögország teljesíti az ahhoz szükséges feltételeket, hogy a Tanács hatályon kívül helyezze a Görögországban fennálló túlzott hiányról szóló határozatát. Ugyanakkor a Tanácsnak benyújtandó, a Görögországban fennálló túlzott hiányról szóló határozatának hatályon kívül helyezésére vonatkozó bizottsági ajánlás szempontjából szerepet játszó egyes elemekről – beleértve a középtávú költségvetési pályát – az eurócsoport 2017. június 15-i ülésén is megbeszéléseket folytattak.

(17) A túlzott hiány kiigazítását követő évtől, azaz 2017-től Görögország a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágába tartozik, és Görögországot a Bizottság a 2018 közepéig tartó időszakban a program szerint továbbra is figyelemmel kíséri. Azt követően Görögországnak megfelelő ütemben kell haladnia középtávú költségvetési célja felé – beleértve a kiadási referenciaérték betartását – és az 1467/97/EK rendelet 2. cikkének (1a) bekezdésével összhangban meg kell felelnie az adósságkritériumnak.

(18) Az EUMSZ 126. cikke (12) bekezdésének megfelelően a túlzott hiány fennállásáról szóló tanácsi határozatot hatályon kívül kell helyezni, ha a Tanács úgy ítéli meg, hogy az érintett tagállamban a túlzott hiányt kiigazították.

(19) A Tanács véleménye szerint a görögországi túlzott hiány kiigazítása megtörtént, ezért a 2009/415/EK határozatot hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az átfogó értékelésből az következik, hogy Görögországban a túlzott hiány kiigazítása megtörtént.

([1]) Az Eurostat adatai szerint az elsődleges egyenleg 2016-ban elérte a GDP 3,9 %-át. A programban szereplő fogalommeghatározás szerint az elsődleges egyenleg a GDP 4,2 %-ának felelt meg. A programban szereplő meghatározás nem foglalja magában a bankok feltőkésítésének egyszeri költségét, a migrációhoz kapcsolódó, uniós transzferek nélküli költségeket, az eurót használó tagállamoknak az euróövezetbeli nemzeti központi bankok bevételére vonatkozó határozataihoz kapcsolódó transzfereket (az értékpapírpiaci programnak és a nettó pénzügyi eszközökről született megállapodásnak megfelelő nyereségek), valamint a privatizációs bevételek egy részét, magában foglalja ugyanakkor a feldolgozatlan adó-visszatérítések állományváltozásait.

([2]) 2008-ra vonatkozóan a GDP-arányos államadósságot felfelé korrigálták az eredetileg közzétett 94,6 %-os értékről, az államadósságot, illetve a GDP-t érintő statisztikai felülvizsgálatok miatt.

2. cikk

A 2009/415/EK határozat hatályát veszti.

3. cikk

Ennek a határozatnak a Görög Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2017. szeptember 25-én.

a Tanács részéről
az elnök
M. MAASIKAS